DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 lipca 1947 r.

Nr 17

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Str.

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

Poz. 189 z dnia 10 czerwca 1947 r. w sprawie organizacji i zakresie działania komisyj notowań 636
„ 190 z dnia 10 czerwca 1947 r. w sprawie organizacji i zakresie działania komisyj cennikowych 637

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz. 191 Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dnia 20 maja 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych, Aprowizacji oraz Skarbu w sprawie wykonania art. 7 ust. 3 dekretu o podatkach komunalnych 640
„ 192 Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 maja 1947 r. wydane co do §§ 59—62 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o postępowaniu przy zakładaniu ksiąg wieczystych 644
„ 193 Ministra Skarbu z dnia 28 maja 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości w sprawie wykonania dekretu z dnia 3 lutego 1947 r o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym 650
„ 194 Ministra Skarbu z dnia 4 czerwca 1947 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Polski Monopol Tytoniowy" 651
„ 195 Ministra Skarbu z dnia 4 czerwca 1947 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Państwowy Monopol Spirytusowy" . . 652

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

Poz. 196 z dnia 22 maja 1947 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym . . . 653

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Poz. 197 z dnia 10 lutego 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania o utworzeniu Przedsiębiorstwa Państwowego „Techniczna Obsługa Rolnictwa — Przedsiębiorstwo Państwowe" 653

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

Poz 198 z dnia 10 czerwca 1947 r. L. D. III. 9293/46 (Nr 147) w sprawie przyjmowania czeków przez kasy urzędów skarbowych i rewizyjnych 654
„ 199 z dnia 24 maja 1947 r. L. D. V. 3627/4/47 (Nr 118) w sprawie opłaty skarbowej od czeków, zleceń wypłaty i przekazów 656
„ 200 z dnia 27 maja 1947 r. L. D. V. 3292/3/47 (Nr 122) w sprawie kosztów urządzania stoisk na targach międzynarodowych (podatek dochodowy) 657
„ 201 z dnia 3 czerwca 1947 r. L. D. V. 4433/1/47 (Nr 144) w sprawie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie za 1946 r dla przedsiębiorstw państwowych 657
„ 202 z dnia 9 czerwca 1947 r L. D. V. 260/1/47 (Nr 159) w sprawie interpretacji przepisu art. 85 ust. 4 dekretu o postępowaniu podatkowym 658
„ 203 z dnia 9 czerwca 1947 r L. D. V. 1520/3/47 (Nr 151) w sprawie ulg dla spółdzielni 659
„ 204 z dnia 9 czerwca 1947 r L. D. V. 4007/1/47 (Nr 135) w sprawie ustosunkowania się do ksiąg handlowych, uproszczonych, podatkowych, udokumentowanych dowodami wewnętrznymi 659
„ 205 z dnia 9 czerwca 1947 r L. D. V. 4924/1/47 (Nr 163) w sprawie zwalczania nielegalnego rynku towarowego 660
„ 206 z dnia 10 czerwca 1947 r L. D. V. 4002/1/47 (Nr 158) w sprawie umorzenia 50% zwyżki w podatku obrotowym za I-VIII.1946 r. przedsiębiorstwom w większym rozmiarze nie prowadzącym ksiąg handlowych 661
„ 207 z dnia 12 czerwca 1947 r L. D. V. 4512/4/47 (Nr 161) w sprawie opodatkowania wynagrodzeń pracowników zawodu dziennikarskiego 662

189

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 czerwca 1947 r.

w sprawie organizacji i zakresie działania komisyj notowań.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „ustawie" rozumie się przez to ustawę z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218).

§ 2. 1. W skład komisyj notowań, powołanych przez prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi i miast wydzielonych, wchodzą trzej wyznaczeni przez prezydenta miasta pracownicy zarządu miejskiego z wydziałów (referatów): przemysłowego i aprowizacji.

2. W skład komisyj notowań, powołanych przez starostów, wchodzą trzej wyznaczeni przez starostę pracownicy starostwa z referatów: przemysłowego, aprowizacji i rolnego.

3. Prezydenci m. st. Warszawy i m. Łodzi jak również prezydenci miast wydzielonych oraz starostowie wyznaczą jednocześnie po jednym zastępcy członków komisji. Zastępca członka bierze udział w obradach komisji notowań w razie nieobecności członka komisji, którego zastępuje.

4. Członkowie komisji notowań i ich zastępcy nie mogą być członkami ani zastępcami członków komisyj cennikowych.

§ 3. 1. Obowiązki przewodniczącego komisji notowań pełni pracownik z wydziału (referatu) przemysłowego właściwego zarządu miejskiego (starostwa).

2. Biuro komisji notowań prowadzi wydział (referat) przemysłowy zarządów m. st. Warszawy, m. Łodzi, zarządów miast wydzielonych lub starostw.

§ 4. 1. Dla dokonywania notowań cen w terenie komisja notowań wyznacza swych korespondentów, których liczbę ustala przewodniczący komisji w zależności od potrzeb miejscowych spośród osób odznaczających się znajomością rynku i zasad obrotu handlowego.

2. Komisja notowań współpracuje z terenowymi korespondentami Głównego Urzędu Statystycznego oraz z terenowymi przedstawicielami organizacyj samorządu gospodarczego, zrzeszeń kupieckich, organizacyj spółdzielczych i społecznych.

§ 5. 1. Przy komisji notowań działa społeczna komisja doradcza, składająca się z przedstawicieli, delegowanych po jednym przez: właściwą miejską (powiatową) radę narodową, właściwą komisję (radę) związków zawodowych, Fundusz Aprowizacyjny, miejscowe zrzeszenie kupców, Związek Samopomocy Chłopskiej, Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem" i Państwową Centralę Handlową.

2. Społecznej komisji doradczej przewodniczy przewodniczący komisji notowań.

3. Zebrania społecznej komisji doradczej odbywają się w miarę potrzeby co najmniej raz na dwa tygodnie. Zebrania te zwołuje przewodniczący komisji notowań z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej 3 członków społecznej komisji doradczej.

4. Społeczna komisja doradcza wydaje opinię w sprawie planu i działalności komisji notowań oraz w innych sprawach wniesionych na porządek obrad komisji notowań.

§ 6. 1. Do zakresu działania komisji notowań należy:

a) notowanie cen targowych, hurtowych i detalicznych, płaconych przez kupujących na targu za artykuły spożywcze,

b) notowanie innych cen na zlecenie władz przemysłowych,

c) niezwłoczne komunikowanie notowań właściwym terytorialnie komisjom cennikowym powołanym przy wojewodach, prezydentach m. st. Warszawy, i m. Łodzi, starostach i prezydentach miast wydzielonych.

2. Notowania cen winny zawierać jak największą ilość danych z poszczególnych części miasta lub powiatu.

3. Notowań artykułów spożywczych pierwszej potrzeby komisje dokonywują w m. st. Warszawie, m. Łodzi, miastach wydzielonych oraz w siedzibach starostw codziennie, z wyjątkiem świąt, w innych zaś miejscowościach w dnie targowe.

4. Minister Przemysłu i Handlu ustali w drodze zarządzeń wykazy towarów lub ich grup, których ceny winny być notowane przez komisje notowań.

5. Komisje dokonywują notowań na podstawie bezpośredniej obserwacji dokonywanych transakcji oraz danych, przesyłanych przez korespondentów i przez urzędy i organizacje, wymienione w § 4 ust. 2.

6. Zakres działania komisji notowań nie narusza uprawnień innych organów, przewidzianych w szczególnych przepisach.

§ 7. 1. Komisje sporządzają z notowań cen protokół, w którym winny być uwidocznione notowania cen z każdego dnia okresu sprawozdawczego.

2. Protokół sporządza się raz na tydzień. Władze przemysłowe II instancji mogą zlecić komisjom notowań sporządzanie protokółów w krótszych okresach czasu.

3. Protokół notowań cen jest podstawą do ustalania cen przez komisje cennikowe.

§ 8. Wydatki związane z działalnością komisyj notowań pokrywane są z budżetu właściwej władzy przemysłowej.

§ 9. Członkowie komisji notowań otrzymują za swoje czynności wynagrodzenie, ustalone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

§ 10. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, ustali regulamin komisyj notowań, określający szczegółowy podział czynności i tryb postępowania, jak również szczegółowy sposób wykonywania nadzoru nad komisjami notowań.

§ 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

Minister Aprowizacji:

Włodzimierz Lechowicz

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 14 czerwca 1947 r. Nr 44, poz. 229).

190

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 czerwca 1947 r.

w sprawie organizacji i zakresie działania komisyj cennikowych.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „ustawie", rozumie się przez to ustawę z dnia 2 czerwca 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 218).

§ 2. W skład komisyj cennikowych powołanych przy wojewodach wchodzą jako członkowie:

1) przedstawiciel wojewódzkiej rady narodowej,

2) przedstawiciel okręgowej komisji związków zawodowych,

3) trzej pracownicy urzędu wojewódzkiego wyznaczeni przez wojewodę po jednym z wydziałów: przemysłowego, aprowizacji i rolnego,

4) przedstawiciel właściwej izby Przemysłowo-Handlowej,

5) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej,

6) przedstawiciel Funduszu Aprowizacyjnego,

7) przedstawiciel okręgu Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P.,

8) przedstawiciel okręgu Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. „Społem",

9) przedstawiciel wojewódzkiego zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej,

10) przedstawiciel wojewódzkiego oddziału Państwowej Centrali Handlowej,

11) przedstawiciel właściwej delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

§ 3. W skład komisyj cennikowych, powołanych przy prezydentach m. st. Warszawy i m. Łodzi, wchodzą jako członkowie:

1) przedstawiciel miejskiej rady narodowej,

2) przedstawiciel okręgowej komisji związków zawodowych,

3) trzej pracownicy zarządu miejskiego, wyznaczeni przez prezydenta m. st. Warszawy lub m. Łodzi z wydziałów: przemysłowego i aprowizacji oraz

4) przedstawiciele instytucji i organizacyj wymienionych w § 2 pkt 4 — 11.

§ 4. W skład komisyj cennikowych, powołanych przy starostach i prezydentach miast wydzielonych, wchodzą jako członkowie:

1) przedstawiciel powiatowej (miejskiej) rady narodowej,

2) przedstawiciel powiatowej (miejskiej) rady związków zawodowych,

3) trzej pracownicy starostwa (zarządu miejskiego) wyznaczeni przez starostę (prezydenta miasta) z wydziałów (referatów): przemysłowego, aprowizacji i rolnego oraz

4) przedstawiciele instytucji i organizacji wymienionych w § 2 pkt 4 — 11.

§ 5. 1. Przewodniczących i ich zastępców oraz sekretarzy komisyj cennikowych przy wojewodach i prezydentach m. st. Warszawy i m. Łodzi wyznacza Minister Przemysłu i Handlu na wniosek właściwego wojewody lub prezydenta m. st. Warszawy albo m. Łodzi.

2. Przewodniczących i ich zastępców oraz sekretarzy komisyj cennikowych przy starostach i prezydentach miast wydzielonych wyznaczają wojewodowie na wniosek starosty (prezydenta miasta).

3. Władze, urzędy, instytucje i organizacje, wyznaczające członków komisyj cennikowych wyznaczą jednocześnie po jednym zastępcy członków komisyj. Zastępca członka bierze udział w obradach komisji w razie nieobecności członka komisji, którego zastępuje. Członkowie i zastępcy członków mogą być odwołani przez władze, urzędy, instytucje i organizacje, które ich delegowały, przy jednoczesnym wyznaczeniu nowego członka względnie zastępcy członka.

§ 6. Do zakresu działania komisyj cennikowych przy wojewodach należy:

a) ustalanie i ogłaszanie wysokości zysku brutto w przypadku przekazania im tych uprawnień przez Ministra Przemysłu i Handlu,

b) ogłaszanie ustalonych przez Ministra Przemysłu i Handlu maksymalnych cen hurtowych i detalicznych na towary wytwarzane przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym (art. 5 ust. 6 ustawy),

c) wykonywanie nadzoru nad działalnością komisyj cennikowych, powołanych przy starostach i prezydentach miast wydzielonych, w szczególności:

1) udzielanie obowiązujących instrukcji w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami,

2) uchylanie uchwał powyższych komisyj w razie ich niezgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi lub wydanymi instrukcjami,

d) zatwierdzanie cen maksymalnych, ustalonych przez komisje cennikowe, powołane przy starostach i prezydentach miast wydzielonych (§ 8 pkt b).

§ 7. Do zakresu działania komisyj cennikowych powołanych przy prezydentach m. st. Warszawy i m. Łodzi należy:

a) ustalanie cen targowych artykułów spożywczych (art. 5 ust. 2 ustawy),

b) ustalanie i ogłaszanie maksymalnych cen hurtowych i detalicznych artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, objętych wykazem przewidzianym w art. 5 ust. 5 ustawy,

c) ustalanie i ogłaszanie wysokości zysku brutto w przypadku przekazania im tych uprawnień przez Ministra Przemysłu i Handlu,

d) ogłaszanie ustalonych przez Ministra Przemysłu i Handlu maksymalnych cen hurtowych i detalicznych na towary wytwarzane przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym (art. 5 ust. 6 ustawy).

§ 8. Do zakresu działania komisyj cennikowych powołanych przy starostach i prezydentach miast wydzielonych należy:

a) ustalanie cen targowych artykułów spożywczych (art. 5 ust. 2 ustawy) i podawanie ich natychmiast do wiadomości komisjom cennikowym, powołanym przy wojewodach,

b) ustalanie cen maksymalnych hurtowych i detalicznych artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, objętych wykazem, przewidzianym w art. 5 ust. 5 ustawy, i ogłaszanie tych cen po zatwierdzeniu przez komisje cennikowe powołane przy wojewodach.

§ 9. 1. Ceny targowe winny być ustalone na podstawie średnich notowań dokonanych przez komisje notowań.

2. Ustalone ceny targowe i maksymalne obowiązują do czasu ustalenia przez komisje cennikowe nowych cen.

§ 10. 1. Komisje cennikowe ogłaszają ceny maksymalne i dopuszczalną wysokość zysku brutto:

a) przez komunikaty w prasie codziennej,

b) przez obwieszczenia (plakatowanie, ogłaszanie na tablicy urzędowej i w inny przyjęty w danej miejscowości sposób).

2. Ponadto komisje cennikowe winny w możliwie najszerszym zakresie zawiadamiać organizacje społeczne i gospodarcze o obowiązujących cennikach i wykazach dopuszczalnego zysku brutto.

§ 11. 1. Dopuszczalną wysokość zysku brutto przy sprzedaży hurtowej i detalicznej artykułów spożywczych pierwszej potrzeby ustali rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z Ministrem Aprowizacji (art. 5 ust. 5 ustawy) jednocześnie z ustaleniem wykazu tych artykułów.

2. Ustalona w ten sposób wysokość zysku brutto doliczona do ceny targowej będzie podstawą do ustalenia ceny maksymalnej przez komisje cennikowe.

§ 12. 1. Komisje cennikowe zbierają się co najmniej raz na tydzień.

2. Do powzięcia uchwał komisji cennikowej konieczna jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy, przedstawiciela komisji (rady) związków zawodowych i 5-ciu innych członków.

3. Uchwały komisyj cennikowych zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów, decyduje głos przewodniczącego.

4. Biuro komisyj cennikowych prowadzi wydział (referat) przemysłowy urzędów wojewódzkich, starostw, zarządów miejskich m. st. Warszawy i m. Łodzi lub zarządów miast wydzielonych.

§ 13. 1. Członek komisji cennikowej ma prawo wnieść sprzeciw:

a) przeciwko uchwale komisji cennikowej w przedmiocie ustalenia ceny maksymalnej artykułów spożywczych pierwszej potrzeby,

b) przeciwko uchwale komisji cennikowej w przedmiocie ustalenia dopuszczalnej wysokości zysku brutto,

c) przeciwko odmowie komisji cennikowej dokonania zmiany ustalonych cen targowych lub maksymalnych.

2. Sprzeciw przeciwko uchwale winien być zgłoszony do protokółu posiedzenia, a w terminie 2 dni od chwili jego zgłoszenia należy przed-

łożyć komisji cennikowej uzasadnienie sprzeciwu. Nieprzedłożenie w tym terminie uzasadnienia uważa się za cofnięcie sprzeciwu.

3. Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje wykonania uchwały komisji cennikowej.

4. Sprzeciwy zgłoszone przeciwko uchwałom komisyj cennikowych powołanych przy starostach i prezydentach miast wydzielonych, rozpoznają właściwe komisje cennikowe powołane przy wojewodach. Sprzeciwy, zgłoszone przeciwko uchwałom komisyj cennikowych przy wojewodach i prezydentach m. st. Warszawy i m. Łodzi, rozpoznają władze przemysłowe II-ej instancji.

§ 14. Nadzór nad działalnością komisyj cennikowych, powołanych przy wojewodach i prezydentach m. st. Warszawy i m. Łodzi, sprawują właściwe władze przemysłowe II-ej instancji.

§ 15. Wszelkie wydatki związane z działalnością komisyj cennikowych pokrywane są z budżetu właściwej władzy przemysłowej.

§ 16. Członkowie komisyj cennikowych otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie ustalone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

§ 17. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali regulamin komisyj cennikowych, określający szczegółowy podział czynności i tryb postępowania, jak również szczegółowy sposób wykonywania nadzoru nad komisjami cennikowymi.

§ 18. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie 14 dni po ogłoszeniu.

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

Minister Aprowizacji:

Włodzimierz Lechowicz

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R P. z dnia 14 czerwca 1947 r. Nr 44, poz. 230).

191

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I ZIEM ODZYSKANYCH

z dnia 20 maja 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych, Aprowizacji oraz Skarbu w sprawie wykonania art. 7 ust. 3 dekretu o podatkach komunalnych.

Na podstawie art. 7 ust. 3 dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 40, poz. 190) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przeciętny przychód z jednego hektara gruntów ziemniaczano-żytnich w kwintalach żyta (normę podstawową) w 1946 r. oraz przeciętną cenę jednego kwintala żyta w 1946 r. dla poszczególnych powiatów podaje tabela, stanowiąca załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do wymiaru podatku gruntowego za rok podatkowy 1947.

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Józef Dubiel

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

Minister Aprowizacji:

Włodzimierz Lechowiez

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Załącznik do § 1 rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dnia 20 maja 1947 r. (poz. 232).

T A B E L A

przeciętnego przychodu z 1 ha gruntów ziemniaczano-żytnich (norma podstawowa) i przeciętnej ceny żyta w 1946 r.

L. p	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
	I. Województwo Białostockie			
1.	powiat	augustowski	7	1600
2.	„	białostocki	7	1800
3.	„	białostocki grodzki	8	1900
4.	„	bielski	8	1500
5.	„	ełcki	7	1200
6.	„	gołdapski	7	1200
7.	„	łomżyński	9	1400
8.	„	olecki	7	1200
9.	„	sokólski	7	1400
10.	„	suwalski	7	1400
11.	„	szczuczyński	8	1700
12.	„	wysokomazowiecki	9	1600
	II. Województwo Gdańskie			
1.	powiat	elblaski	6	1200
2.	„	gdański	7	1400
3.	„	gdański grodzki	8	1500
4.	„	gdyński grodzki	6	1500
5.	„	kartuski	5	1200
6.	„	kwidzyński	6	1100
7.	„	kościerski	6	1400
8.	„	lęborski	6	1100
9.	„	malborski	6	1200
10.	„	morski	7	1300
11.	„	starogardzki	6	1300
12.	„	sztumski	6	1000
13.	„	tczewski	8	1300
14.	miasto	Elbląg	9	1300
15.	„	Sopot	9	1500
	III. Województwo Kieleckie			
1.	powiat	częstochowski grodzki	9	1700
2.	„	częstochowski	8	1600
3.	„	iłżecki	9	1500
4.	„	jędrzejowski	9	1600
5.	powiat	kielecki	8	1600
6.	„	kozienicki	8	1500
7.	„	opatowski	10	1600
8.	„	pińczowski	10	1600
9.	„	radomski grodzki	9	1700
10.	„	radomski	8	1600
11.	„	sandomierski	10	1600
12.	„	stopnicki	10	1600
13.	„	włoszczowski	8	1500
14.	miasto	Kielce	9	1700
15	„	Ostrowiec	9	1700
	IV. Województwo Krakowskie			
1.	powiat	bialski	10	1700
2.	„	bocheński	10	1600
3.	„	brzeski	9	1600
4.	„	chrzanowski	7	1700
5.	„	dąbrowski	9	1600
6.	„	krakowski	12	1700
7.	„	krakowski grodzki	13	1800
8.	„	limanowski	7	1600
9.	„	miechowski	13	1600
10.	„	myślenicki	8	1600
11.	„	nowosądecki	8	1600
12.	„	nowotarski	7	1600
13.	„	olkuski	8	1700
14.	„	tarnowski	10	1600
15.	„	wadowicki	10	1700
16.	„	żywiecki	9	1600
17.	miasto	Nowy Sącz	10	1700
18.	„	Tarnów	11	1700
	V. Województwo Lubelskie			
1.	powiat	bialski	7	1600
2.	„	biłgorajski	5	1400
3.	„	chełmski	8	1700
4.	„	hrubieszowski	9	1400

L. p	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
5.	powiat	krasnystawski	9	1600
6.	„	kraśnicki	8	1700
7.	„	lubartowski	7	1700
8.	„	lubelski grodzki	12	1800
9.	„	lubelski	9	1700
10.	„	łukowski	7	1600
11.	„	puławski	9	1600
12.	„	radzyński	7	1500
13.	„	siedlecki	9	1700
14.	„	tomaszowski	7	1400
15.	„	włodawski	7	1400
16.	„	zamojski	9	1600
17.	miasto	Chełm	11	1800
18.	„	Siedlce	11	1800
	VI. Województwo Łódzkie grodzie		**12**	**1600**

VII. Województwo Łódzkie

L. p	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
1.	powiat	brzeziński	9	1400
2.	„	konecki	8	1300
3.	„	kutnowski	11	1500
4.	„	łaski	9	1400
5.	„	łęczycki	10	1400
6.	„	łowicki	11	1500
7.	„	łódzki	9	1500
8.	„	opoczyński	7	1300
9.	„	piotrkowski	9	1500
10.	„	radomszczański	9	1400
11.	„	rawski	8	1400
12.	„	sieradzki	9	1400
13.	„	skierniewicki	8	1500
14.	„	wieluński	9	1400
15.	miasto	Pabianice	12	1600
16.	„	Piotrków	10	1600
17.	„	Tomaszów	9	1600
18.	„	Zduńska Wola	9	1600
19.	„	Zgierz	9	1600

VIII. Województwo Pomorskie

L. p	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
1.	powiat	brodnicki	8	1000
2.	„	bydgoski grodzki	10	1200
3.	„	bydgoski	9	1100
4.	„	chełmiński	9	1100
5.	„	chojnicki	8	1000
6.	„	grudziądzki grodzki	9	1100
7.	„	grudziądzki	8	1000
8.	„	inowrocławski grodzki	13	1200
9.	„	inowrocławski	12	1100
10.	„	lipnowski	10	1000
11.	„	lubawski	7	1000
12.	„	nieszawski	11	1200
13.	„	rypiński	12	1200
14.	„	sępolski	8	1000
15.	„	szubiński	9	1100
16.	„	świecki	9	1000
17.	powiat	toruński grodzki	11	1200
18.	„	toruński	10	1100
19.	„	tucholski	7	1100
20.	„	wąbrzeski	8	1000
21.	„	włocławski	11	1300
22.	„	wyrzyski	10	1100
23.	miasto	Włocławek	11	1400

IX. Województwo Poznańskie

L. p	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
1.	powiat	babimojski	7	1000
2.	„	chodzieski	10	1000
3.	„	czarnkowski	9	1200
4.	„	gnieźnieński grodzki	11	1400
5.	„	gnieźnieński	10	1300
6.	„	gorzowski	9	1000
7.	„	gostyński	14	1100
8.	„	gubiński	9	1000
9.	„	jarociński	10	1100
10.	„	kaliski	13	1300
11.	„	kępiński	9	1100
12.	„	koniński	10	1200
13.	„	kościański	13	1200
14.	„	krośnieński	7	1000
15.	„	krotoszyński	13	1300
16.	„	kolski	10	1100
17.	„	leszczyński	12	1100
18.	„	międzychodzki	8	1100
19.	„	międzyrzecki	7	1000
20.	„	mogileński	9	1100
21.	„	nowotomyski	10	1100
22.	„	obornicki	8	1200
23	„	ostrowski	10	1200
24.	„	pilski	8	1000
25.	„	poznański grodzki	12	1300
26.	„	poznański	10	1200
27.	„	rawicki	10	1200
28.	„	rzepiński	7	1000
29.	„	skwierzyński	7	1000
30.	„	śremski	10	1200
31.	„	środzki	10	1100
32.	„	strzelecki	7	1000
33.	„	sulęciński	7	1000
34.	„	świebodziński	7	1000
35.	„	szamotulski	10	1100
36.	„	turecki	11	1200
37.	„	wągrowiecki	8	1100
38.	„	wolsztyński	11	1000
39.	„	wrzesiński	10	1100
40.	„	wschowski	7	1000
41.	„	zielonogórski	8	1000
42.	„	żniński	10	1100
43.	miasto	Gorzów	10	1000
44.	„	Kalisz	14	1300
45.	„	Piła	9	1000

L. p	Nazwa województwa i powiatu	Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
	X. Województwo Rzeszowskie		
1.	powiat brzozowski	8	1700
2.	„ dębicki	8	1600
3.	„ gorlicki	7	1700
4.	„ jarosławski	9	1700
5.	„ jasielski	9	1700
6.	„ kolbuszowski	7	1500
7.	„ krośnieński	8	1700
8.	„ leski	7	1400
9.	„ lubaczowski	7	1700
10.	„ łańcucki	9	1700
11.	„ mielecki	7	1500
12.	„ niżański	7	1500
13.	„ przemyski	9	1700
14.	„ przeworski	11	1700
15.	„ rzeszowski	9	1800
16.	„ sanocki	8	1400
17.	„ tarnobrzeski	10	1700
18.	miasto Przemyśl	10	1800
19.	„ Rzeszów	10	1900
	XI. Województwo Śląskie		
1.	powiat będziński	9	1500
2.	„ bielski	10	1300
3.	„ bytomski grodzki	12	1400
4.	„ bytomski	11	1300
5.	„ cieszyński	11	1400
6.	„ chorzowski grodzki	12	1400
7.	„ dobrodzieński	11	1200
8.	„ gliwicki grodzki	10	1400
9.	„ gliwicki	9	1300
10.	„ głubczycki	8	1200
11.	„ grodkowski	9	1200
12.	„ katowicki grodzki	13	1500
13.	„ katowicki	12	1400
14.	„ kluczborski	9	1100
15.	„ kozielski	8	1100
16.	„ lubliniecki	12	1300
17.	„ niemodliński	8	1100
18.	„ niski	9	1000
19.	„ oleski	9	1100
20.	„ opolski	9	1300
21.	„ prudnicki	12	1200
22.	„ pszczyński	13	1400
23.	„ raciborski	9	1200
24.	„ rybnicki	13	1400
25.	„ sosnowiecki grodzki	10	1500
26.	„ strzelecki	9	1200
27.	„ tarnogórski	13	1400
28.	„ zabrzański grodzki	12	1400
29.	„ zawierciański	10	1400
30.	miasto Będzin	10	1500
31.	„ Bielsko	12	1400
32.	powiat Cieszyn	12	1500
33.	„ Dąbrowa	10	1500
34.	„ Nisa	10	1200
35.	„ Opole	10	1400
36.	„ Raciborz	10	1300
37.	„ Zawiercie	11	1500
	XII. Województwo Warszawskie grodzkie	**13**	**1800**
	XIII. Województwo Warszawskie		
1.	powiat błoński	10	1600
2.	„ ciechanowski	10	1400
3.	„ działdowski	8	1400
4.	„ garwoliński	9	1600
5.	„ gostyniński	8	1400
6.	„ grójecki	11	1600
7.	„ makowski	8	1500
8.	„ miński	8	1500
9.	„ mławski	8	1500
10.	„ ostrołęcki	8	1400
11.	„ ostrowski	9	1400
12.	„ płocki	11	1500
13.	„ płoński	10	1500
14.	„ przasnyski	8	1500
15.	„ pułtuski	8	1500
16.	„ radzymiński	8	1600
17.	„ sierpecki	10	1500
18.	„ sochaczewski	11	1600
19.	„ sokołowski	9	1500
20.	„ warszawski (lewobrzeżny)	12	1700
21.	„ warszawski (prawobrzeżny)	8	1700
22.	„ węgrowski	9	1600
23.	miasto Płock	12	1600
24.	„ Pruszków	10	1700
25.	„ Żyrardów	10	1700
	XIV. Województwo Olsztyńskie		
1.	powiat bartoszycki	5	1200
2.	„ braniewski	6	1000
3.	„ giżycki	5	1200
4.	„ iławecki	5	1000
5.	„ kętrzyński	8	1300
6.	„ lidzbarski	5	1200
7.	„ morąski	6	1200
8.	„ mrągoski	7	1200
9.	„ nidzicki	6	1200
10.	„ olsztyński	6	1300
11.	„ olsztyński grodzki	8	1400
12.	„ ostródzki	5	1100
13.	„ pasłęcki	5	1000

L. p.	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
14.	powiat	piski	5	1000
15.	„	reszelski	7	1100
16.	„	suski	10	1000
17.	„	szczycieński	5	1200
18.	„	węgorzewski	5	1300

XV. Województwo Szczecińskie

L. p.	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
1.	powiat	białogardzki	8	900
2.	„	bytowski	6	1000
3.	„	chojeński	6	1000
4.	„	choszczeński	7	1000
5.	„	człuchowski	8	900
6.	„	drawski	6	900
7.	„	gryficki	7	900
8.	„	gryfiński	6	900
9.	„	kamieński	7	1000
10.	„	kołobrzeski	7	1000
11.	„	koszaliński	6	900
12.	„	łobeski	7	900
13.	„	miastecki	6	900
14.	„	myśliborski	7	1000
15.	„	nowogardzki	7	900
16.	„	pyrzycki	7	900
17.	„	sławieński	7	900
18.	„	słupski	6	900
19.	„	stargardzki	6	900
20.	„	szczeciński	9	1100
21.	„	szczeciński grodzki	10	1200
22.	„	szczecinecki	6	900
23.	„	wałecki	6	1000
24.	„	woliński	7	900
25.	„	złotowski	8	1000
26.	miasto	Słupsk	8	1000

XVI. Województwo Wrocławskie

L. p.	Nazwa województwa i powiatu		Norma podstawowa	Cena 1 q żyta w złotych
1.	powiat	bolesławiecki	9	1200
2.	„	brzeski	9	1200
3.	powiat	bystrzycki	11	1200
4.	„	dzierżoniowski	12	1200
5.	„	głogowski	10	1000
6.	„	gorowski	8	1100
7.	„	jaworski	11	1000
8.	„	jeleniogórski	11	1200
9.	„	kamiennogórski	9	1200
10.	„	kłodzki	11	1200
11.	„	kożuchowski	8	1000
12.	„	legnicki	10	1200
13.	„	lubański	10	1100
14.	„	lubiński	8	1100
15.	„	lwówecki	9	1100
16.	„	milicki	8	1100
17.	„	namysłowski	9	1200
18.	„	oleśnicki	8	1200
19.	„	oławski	9	1100
20.	„	strzeliński	10	1200
21.	„	szprotawski	8	1000
22.	„	sycowski	7	1000
23.	„	średzki	10	1100
24.	„	świdnicki	10	1200
25.	„	trzebnicki	7	1100
26.	„	wałbrzyski	9	1200
27.	„	wałbrzyski grodzki	10	1300
28.	„	wrocławski	11	1200
29.	„	wrocławski grodzki	12	1300
30.	„	wołowski	7	1100
31.	„	ząbkowicki	10	1200
32.	„	zgorzelecki	10	1200
33.	„	złotoryjski	10	1100
34.	„	zagański	10	1000
35.	„	żarski	8	1200
36.	miasto	Brzeg	10	1300
37.	„	Jelenia Góra	12	1300
38.	„	Legnica	11	1300
39.	„	Świdnica	11	1300

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 232).

192

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 maja 1947 r.

wydane co do §§ 59—62 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o postępowaniu przy zakładaniu ksiąg wieczystych.

Na podstawie art. XXV i XXI § 2 przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych i art. 87 przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się do nieruchomości, które nie miały urzą-

dzonych ksiąg hipotecznych (gruntowych, wieczystych) w rozumieniu przepisów obowiązujących przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, jak również do nieruchomości, których księgi zaginęły lub uległy zniszczeniu.

§ 2. Księgi wieczyste będą zakładane z urzędu.

Jednakże dla nieruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa albo związków samorządu terytorialnego, księgi wieczyste będą zakładane tylko na wniosek właścicieli.

§ 3. Do czasu zarządzenia zakładania ksiąg wieczystych z urzędu zakładanie ksiąg wieczystych następuje na wniosek właścicieli.

§ 4. Zakładanie ksiąg wieczystych należy do właściwości sądów grodzkich.

Właściwy miejscowo jest sąd grodzki, w którego okręgu nieruchomość jest położona. Jeżeli nieruchomość jest położona w okręgach kilku sądów grodzkich, sąd właściwy do założenia księgi będzie wyznaczony przez prezesa sądu okręgowego; jeżeli jest położona w okręgach kilku sądów okręgowych — przez prezesa sądu apelacyjnego; jeżeli jest położona w okręgach kilku sądów apelacyjnych — przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 5. Dla każdej nieruchomości zakłada się osobną księgę wieczystą.

Jednakże właściciel kilku nieruchomości, które graniczą ze sobą albo stanowią całość gospodarczą, może żądać założenia dla nich jednej księgi wieczystej jako dla jednej nieruchomości. Jeżeli nieruchomości są obciążone prawami rzeczowymi, założenie dla nich jednej księgi wieczystej może nastąpić tylko wtedy, gdy uprawnieni ułożą się co do pierwszeństwa, jakie ma służyć ich prawom.

§ 6. Do postępowania przewidzianego w rozporządzeniu niniejszym stosuje się przepisy kodeksu postępowania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

§ 7. Zakładanie ksiąg wieczystych dla pól górniczych i naftowych, dla lokali stanowiących odrębny przedmiot własności oraz dla budynków uważanych za odrębne nieruchomości z mocy art. XXXIX § 3 przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych jest przedmiotem osobnych przepisów.

Rozdział II.

Zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości, które nie miały urządzonych ksiąg.

Oddział 1.

Postępowanie z urzędu.

§ 8. Zakładanie ksiąg wieczystych z urzędu będzie przeprowadzone okręgami.

Okręgi oraz terminy wszczęcia postępowania w poszczególnych okręgach określi w drodze zarządzeń Minister Sprawiedliwości.

§ 9. W postępowaniu unormowanym w rozdziale niniejszym sąd przeprowadza potrzebne dochodzenia i zbiera dowody z urzędu. W szczególności sąd bierze z urzędu pod uwagę prowadzone przez sądy zbiory złożonych dokumentów.

§ 10. Zbiorami złożonych dokumentów w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są zbiory złożonych dokumentów prowadzone na podstawie art. LVII przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych, art. 4 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 233) oraz §§ 1 — 15 rozporządzenia z dnia 26 marca 1916 r. o sądowym składaniu dokumentów celem nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach i budowlach nie wpisanych do ksiąg gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 87).

§ 11. Jeżeli zbiór złożonych dokumentów prowadzony jest przez sąd, który nie jest właściwy do założenia księgi wieczystej, sąd właściwy do założenia księgi zażąda z chwilą wszczęcia postępowania o założenie księgi wieczystej nadesłania tego zbioru w celu dołączenia go do akt.

§ 12. W celu ustalenia własności sąd wezwie do złożenia wyjaśnień i dokumentów przede wszystkim:

1) osobę, która w zbiorze dokumentów prowadzonym dla tej nieruchomości jest wymieniona jako jej właściciel;

2) osobę wskazaną jako właściciel nieruchomości przez władze miernicze, gminne lub podatkowe;

3) posiadacza nieruchomości.

§ 13. Jeżeli osoba, wezwana stosownie do przepisów paragrafu poprzedzającego, wskaże

jako właściciela nieruchomości inną osobę, sąd wezwie tę osobę do złożenia wyjaśnień i dokumentów.

§ 14. W przypadku, gdy nieruchomość jest przedmiotem współwłasności, sąd może poprzestać na wyjaśnieniach jednego współwłaściciela, jeżeli uzna jego wyjaśnienia za wystarczające. Jednakże o treści tych wyjaśnień sąd zawiadomi także pozostałych współwłaścicieli.

§ 15. W przypadku, gdy dokumenty stwierdzające prawo własności zaginęły lub uległy zniszczeniu, prawo to może być stwierdzone wszelkimi dowodami, nie wyłączając dowodu z przesłuchania strony zainteresowanej.

§ 16. Jeżeli osoba, która przypisuje sobie prawo własności, powołuje się na zasiedzenie, sąd przeprowadzi postępowanie w celu stwierdzenia zasiedzenia.

§ 17. Osoba, która przypisuje sobie prawo własności, obowiązana jest złożyć opis i plan nieruchomości, sporządzone lub zatwierdzone przez właściwe władze.

Jeżeli brak takiego opisu i planu, sąd zwróci się o nadesłanie ich do właściwej władzy mierniczej.

§ 18. W celu ustalenia obciążeń nieruchomości sąd wezwie osobę, która przypisuje sobie prawo własności, ażeby wymieniła ciążące na nieruchomości prawa rzeczowe i wskazała osoby uprawnione albo żeby złożyła oświadczenie, iż istnienie obciążeń nie jest jej wiadome.

Przepis powyższy stosuje się także do ograniczeń w rozporządzaniu nieruchomością.

§ 19. Po przeprowadzeniu dochodzeń stosownie do przepisów poprzedzających sąd zarządzi dokonanie obwieszczeń publicznych.

§ 20. Obwieszczenie powinno zawierać:

1) oznaczenie nieruchomości przez podanie jej nazwy, położenia i opisu ze wskazaniem sposobu korzystania z niej;

2) imię i nazwisko osoby, która przypisuje sobie prawo własności, oraz imiona rodziców tej osoby, a nadto jej miejsce zamieszkania;

3) wezwanie do wszystkich, którzy by rościli sobie prawo własności lub prawa rzeczowe ograniczone albo prawa ograniczające możność rozporządzania nieruchomością, ażeby w terminie wymienionym w obwieszczeniu zgłosili w sądzie swoje prawa i złożyli potrzebne dowody pod rygorem pominięcia ich praw w założonej księdze wieczystej.

§ 21. Termin do zgłaszania praw określony w obwieszczeniu nie może być krótszy niż 3 miesiące ani dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 22. Obwieszczenie powinno być wywieszone w budynku sądowym i zamieszczone w Monitorze Polskim. Nadto powinno być przesłane do zarządu gminy, w której nieruchomość jest położona, w celu wywieszenia w budynku zarządu oraz na samej nieruchomości lub na domu sołtysa, a także w celu ogłoszenia w inny sposób zwyczajowo w gminie przyjęty.

§ 23. Interesowani mogą zgłaszać swoje prawa na piśmie albo do protokółu sądowego.

§ 24. Jeżeli w toku postępowania przy założeniu księgi wieczystej wyniknie spór o prawo własności, sąd według swego uznania wpisze jedną ze stron jako właściciela, wpisując równocześnie na rzecz drugiej strony ostrzeżenie.

§ 25. Jeżeli w toku postępowania zostały zgłoszone ograniczone prawa rzeczowe, sąd przed wydaniem postanowienia o założeniu księgi wieczystej wezwie osobę, która ma być wpisana jako właściciel nieruchomości, ażeby złożyła oświadczenie co do tych praw. W razie sporu co do zgłoszonego prawa sąd wpisze je na rzecz zgłaszającego przy równoczesnym wpisie ostrzeżenia.

Przepisy ustępu poprzedzającego stosuje się odpowiednio do ograniczeń w rozporządzaniu nieruchomością.

§ 26. Po upływie terminu określonego w obwieszczeniu publicznym sąd wyda postanowienie o założeniu księgi wieczystej. W postanowieniu sąd ustali treść wpisów.

§ 27. Prawa rzeczowe ograniczone będą wpisane z zaznaczeniem pierwszeństwa, jakie wynika z daty ich powstania. Jednakże prawu, które było ujawnione w zbiorze dokumentów prowadzonym dla nieruchomości, służy pierwszeństwo przed prawami nieujawnionymi w zbiorze. Prawa ujawnione w zbiorze złożonych dokumentów korzystają między sobą z pierwszeństwa wynikającego z tego zbioru.

Przepisy powyższe nie dotyczą przypadków, gdy prawu służy z mocy ustawy szczególne pierwszeństwo.

Prawa, których wzajemny stosunek pierwszeństwa nie da się ustalić, będą wpisane z zaznaczeniem, iż służy im równe pierwszeństwo.

§ 28. Jeżeli stosunek pierwszeństwa jest przedmiotem sporu, sąd wpisze odpowiednie ostrzeżenie.

§ 29. Dla nieruchomości nadanych na mocy dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz 13) założenie ksiąg wieczystych nastąpi bez dokonywania obwieszczeń.

§ 30. We wpisach dokonanych przy założeniu księgi wieczystej zaznacza się : „wpisano przy założeniu księgi wieczystej".

§ 31. Na postanowienie o założeniu księgi wieczystej służy zażalenie stosownie do przepisów o zażaleniu na postanowienie odmawiające dokonania wpisu albo o zażaleniu przeciwko dokonanemu wpisowi.

Oddział 2.

Postępowanie na wniosek.

§ 32. Wniosek o założenie księgi wieczystej powinien zawierać:

1) oznaczenie nieruchomości przez podanie jej nazwy, miejsca położenia i obszaru ze wskazaniem sposobu korzystania z niej;

2) oświadczenie wnioskodawcy, że nieruchomość jest jego własnością;

3) wymienienie ciążących na nieruchomości praw rzeczowych oraz ograniczeń w rozporządzaniu nieruchomościa albo oświadczenie wnioskodawcy, że istnienie takich praw i ograniczeń nie jest mu wiadome.

§ 33. Do wniosku winny być dołączone dokumenty stwierdzające prawo własności wnioskodawcy oraz opis i plan nieruchomości, sporządzone lub zatwierdzone przez właściwe władze.

Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek jest złożony przez osobę, którą zbiór dokumentów prowadzonych, dla nieruchomości wymienia jako właściciela, a dokumenty, opis i plan znajdują się w zbiorze.

§ 34. Jeżeli dokument stwierdzający prawo własności zaginął lub uległ zniszczeniu, a wnioskodawca nie posiada urzędownie poświadczonego wypisu tego dokumentu, winien on powołać inne dowody na stwierdzenie swojego prawa.

§ 35. W przypadku współwłasności uprawnionym do złożenia wniosku o założenie księgi wieczystej jest każdy ze współwłaścicieli.

§ 36. Do złożenia wniosku o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa uprawniona jest właściwa władza administracyjna drugiej instancji, chyba że szczególne przepisy stanowią inaczej.

§ 37. Cofnięcie wniosku po zarządzeniu przez sąd obwieszczeń jest bezskuteczne.

§ 38. Jeżeli wnioskodawca uprawdopodobnił swoje prawo własności, sąd zarządzi dokonanie obwieszczeń publicznych, stosownie do przepisów §§ 20—22 rozporządzenia niniejszego.

§ 39. Do dalszego postępowania o założenie księgi wieczystej stosuje się przepisy §§ 23—31 rozporządzenia niniejszego.

§ 40. Dla nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa założenie ksiąg wieczystych nastąpi bez dokonywania obwieszczeń.

Rozdział III.

Zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości, których księgi zaginęły lub uległy zniszczeniu.

§ 41. Zaginioną lub zniszczoną w rozumieniu przepisów rozporządzenia niniejszego jest księga, z której zaginęła lub uległa zniszczeniu jakakolwiek część przeznaczona na wpisy, chyba że z zachowanych dokumentów wynika, że część ta nie zawierała żadnych wpisów.

Na obszarze, na którym obowiązywało prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywilejach i hipotekach z dnia 26 kwietnia 1818 r., wpisem w rozumieniu niniejszego paragrafu jest także zastrzeżenie. Na tym obszarze księgę uważa się za zniszczoną lub zaginioną nawet wtedy, gdy zachowała się w całości część zawierająca wszystkie wpisy, jeżeli zaginęły lub uległy zniszczeniu akty notarialne i wnioski wraz z dokumentami będące podstawą wpisu zastrzeżeń.

§ 42. Jeżeli zachowały się dokumenty należące do zaginionej lub zniszczonej księgi, jako to: księga umów wieczystych wraz ze zbiorem dokumentów, akta hipoteczne wraz ze zbiorem dokumentów lub akta gruntowe wraz z tabelą, a ich stan umożliwia oznaczenie nieruchomości i odtworzenie treści ostatnich wpisów, księga będzie założona na podstawie wymienionych dokumentów po wysłuchaniu wyjaśnień osoby, która była wpisana jako właściciel nieruchomości albo jej następcy prawnego.

Jeżeli osoba, która ma być wpisana w założonej księdze wieczystej jako właściciel, podniosła

uwiarogodniony zarzut przeciwko wpisaniu prawa lub ograniczenia, które wynikają z dokumentów wymienionych w ustępie poprzedzającym, należy wpisać w założonej księdze ostrzeżenie dotyczące wpisu tego prawa lub ograniczenia.

Sąd może stosownie do okoliczności wezwać osobę, której prawo ma być ostrzeżeniem dotknięte, ażeby złożyła oświadczenie w przedmiocie zarzutów podniesionych przeciwko wpisowi jej prawa.

W razie uznania przez tę osobę zgłoszonego zarzutu sąd nie wpisze prawa lub ograniczenia, przeciwko któremu był podniesiony zarzut.

§ 43. Poza przypadkami przewidzianymi w paragrafie poprzedzającym do postępowania przy zakładaniu ksiąg wieczystych na miejsce ksiąg zaginionych lub zniszczonych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału II z zachowaniem przepisów poniższych.

§ 44. Oznaczenie nieruchomości we wniosku o założenie księgi wieczystej i w obwieszczeniu (§§ 20 i 33) winno zawierać podanie nazwy, jaką nosiła w zaginionej lub zniszczonej księdze, obszaru oraz sposobu korzystania z niej ze wskazaniem przy nieruchomościach miejskich miejscowości, ulicy i numeru policyjnego według stanu z sierpnia 1939 r. i chwili obecnej, a przy nieruchomościach ziemskich nazwy powiatu, gminy i miejscowości według stanu z sierpnia 1939 r. i chwili obecnej.

Poza tym przy oznaczeniu nieruchomości należy wskazać sąd, w którym zaginiona lub zniszczona księga była prowadzona, a w miarę możności także imię i nazwisko właściciela nieruchomości z sierpnia 1939 r.

§ 45. Jeżeli księga była prowadzona dla kilku nieruchomości, a zaginęły lub uległy zniszczeniu części księgi dotyczące tylko niektórych nieruchomości, zakłada się księgi wieczyste tylko dla tych nieruchomości.

§ 46. W przypadku, gdy zachowała się część księgi zawierająca wymienienie właściciela, sąd wezwie do złożenia wyjaśnień i dokumentów (§ 12) przede wszystkim tę osobę albo jej następcę prawnego.

§ 47. W przypadku, gdy zachowała się część księgi obejmująca niektóre wpisy, wpisy w niej zachowane należy przenieść do założonej księgi, chyba że w toku postępowania przy założeniu księgi wieczystej stwierdzone zostanie, iż podstawa ich odpadła.

§ 48. Jeżeli zaginęła lub uległa zniszczeniu tylko część księgi, służąca do oznaczenia nieruchomości, nie zarządza się obwieszczeń.

§ 49. Przy zakładaniu księgi wieczystej dokonywa się w niej wpisów praw z pierwszeństwem służącym im według księgi zaginionej lub zniszczonej.

Prawom, które były wpisane w zaginionej lub zniszczonej księdze, służy pierwszeństwo przed prawami wpisywanymi na podstawie zbioru dokumentów.

W razie uwiarogodnionego zarzutu co do pierwszeństwa sąd dokona wpisu z pierwszeństwem według swego uznania wpisując równocześnie ostrzeżenie.

§ 50. Księgi wieczyste dla nieruchomości położonych na Ziemiach Odzyskanych i na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska, których księgi zaginęły lub uległy zniszczeniu, zakłada się tak, jak dla nieruchomości, które nie miały urządzonych ksiąg wieczystych.

Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się także do nieruchomości położonych na innych obszarach Państwa, które przeszły na rzecz Skarbu Państwa na mocy: 1) dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13), 2) dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 82), 3) ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz 17) oraz 4) nadanych na mocy dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

§ 51. Zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości położonych na Ziemiach Odzyskanych i na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska, które przeszły na rzecz Skarbu Państwa na mocy: 1) ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej, (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17), 2) dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz 87) oraz 3) nadanych i przekazanych osadnikom na mocy dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279) i dekretu z dnia 6 grudnia 1946 r. o przekazywaniu przez Państwo mienia nierolniczego na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 389) oraz dla nieruchomości określonych w § 50 ust. 2 odbywa się bez zarządzania obwieszczeń. Nie dotyczy to

przypadku, gdy przed założeniem księgi wieczystej nieruchomość przeszła na własność innych osób.

§ 52. Z chwilą założenia księgi wieczystej na miejsce księgi zaginionej lub zniszczonej księga zaginiona lub zniszczona traci moc.

W razie późniejszego odnalezienia księgi zaginionej czyni się w niej wzmiankę o założeniu nowej księgi i składa się ją do archiwum.

Jeżeli w odnalezionej księdze mieszczą się wpisy pominięte przy założeniu nowej księgi, interesowani mogą żądać ich wniesienia stosownie do przepisów o uzgodnieniu treści księgi z rzeczywistym stanem prawnym.

§ 53. W postępowaniu przy założeniu księgi wieczystej sąd rozpoznaje także wnioski o wpis hipoteki złożone po zaginięciu lub zniszczeniu księgi.

Wnioski takie mają charakter wniosków o wpis w rozumieniu prawa o księgach wieczystych.

Rozdział IV.

Prowadzenie akt.

§ 54. Pismo wszczynające postępowanie z urzędu albo na wniosek o założenie księgi wpisuje się do dziennika ksiąg wieczystych.

§ 55. Z chwilą wszczęcia postępowania w przedmiocie założenia księgi wieczystej zakłada się akta, do których składa się wszelkie pisma i dokumenty dotyczące tego postępowania, zaznaczając na nich datę wpływu. Akta wciąga się pod numerem kolejnym do repertorium ksiąg wieczystych (Kw). Numer ten otrzymuje założona następnie księga wieczysta.

§ 56. Jeżeli księga wieczysta zostaje założona na miejsce zaginionej lub zniszczonej księgi, która była wciągnięta do repertorium prowadzonego stosownie do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1946 r. o urządzeniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 366), nie wciąga się akt do repertorium, lecz nadaje się im numer zaginionej lub zniszczonej księgi.

§ 57. Jeżeli dla nieruchomości był prowadzony zbiór dokumentów, dołącza się go do akt dotyczących założenia księgi wieczystej.

§ 58. Po zakończeniu postępowania w przedmiocie założenia księgi wieczystej wyłącza się z akt tego postępowania dokumenty, które stanowiły podstawę wpisów, i składa się je do zbioru dokumentów założonej księgi wieczystej. Pozostałe pisma i dokumenty stanowią akta księgi wieczystej.

Rozdział V.

Koszty.

§ 59. Od wniosku o założenie księgi wieczystej pobiera się wpis stały w wysokości 100 zł.

§ 60. Koszty założenia księgi wieczystej ponosi w całości właściciel nieruchomości.

§ 61. Do wydatków w sprawach o założenie księgi wieczystej należy także koszt sporządzenia księgi wieczystej.

§ 62. Poza tym do spraw o założenie księgi wieczystej stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Rozdział VI.

Przepisy końcowe.

§ 63. Postępowanie o odtworzenie księgi gruntowej, wszczęte z urzędu przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, a do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jeszcze nie zakończone, uważa się za postępowanie o założenie księgi wieczystej.

Wnioski w sprawach o pierwiastkową regulację hipoteki i odtworzenie zaginionej lub zniszczonej księgi hipotecznej, wszczętych przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, a do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie zakończonych, uważa się za wnioski o założenie księgi wieczystej.

§ 64. Postępowanie w sprawach wymienionych w paragrafie poprzedzającym toczyć się będzie aż do jego prawomocnego zakończenia według przepisów dotychczasowych. Jednakże w postępowaniu tym stosuje się przepisy §§ 26, 27 i 49 rozporządzenia niniejszego co do treści postanowienia o założeniu księgi wieczystej i pierwszeństwa praw podlegających wpisaniu.

§ 65. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 235).

193

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 maja 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości w sprawie wykonania dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie art. 2 ust. 3, art. 3 ust. 3 oraz art. 9 dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 61) zarządza się, co następuje:

§ 1. Górną granicę drobnych wypłat gotówkowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt b) oraz art. 3 ust. 1 pkt b) dekretu o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym określa się na zł 20.000 w stosunku do jednorazowej transakcji pomiędzy uczestnikami obrotu bezgotówkowego.

§ 2. Górną granicę pogotowia kasowego (art. 2 ust. 1 pkt c) dekretu o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym) określa się na zł 100.000.

§ 3. 1. Pogotowie kasowe dla państwowych władz, urzędów oraz przedsiębiorstw i zakładów, nie mających osobowości prawnej, określają właściwe dla nich przepisy rachunkowo-kasowe.

2. W stosunku do wyżej wymienionych poszczególnych uczestników obrotu bezgotówkowego, nie posiadających przepisów rachunkowo-kasowych, określa się górną granicę pogotowia kasowego na zł 50.000 do czasu wydania tych przepisów.

§ 4. 1. Granicę pogotowia kasowego oraz drobnych wypłat gotówkowych, określone w §§ 1, 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, mogą być podwyższone lub obniżone w drodze porozumienia pomiędzy instytucją kredytową, o której mowa w art. 5 ust. 1 dekretu o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym, a poszczególnymi uczestnikami obrotu bezgotówkowego na umotywowany wniosek uczestnika obrotu bezgotówkowego lub instytucji kredytowej.

2. Przy zmianie górnych granic w trybie, przewidzianym w ust. 1, należy brać pod uwagę:

a) rozmiar i rodzaj przedsiębiorstwa, zakładu, instytucji,

b) rodzaj, wielkość oraz sezonowość obrotów i procesów gospodarczych, finansowanych przez uczestnika obrotu bezgotówkowego,

c) istotne potrzeby uczestnika obrotu bezgotówkowego,

d) warunki bezpieczeństwa,

e) możliwość zasilania się w gotówkę na miejscu.

3. W przypadku niedojścia do porozumienia pomiędzy instytucją kredytową a uczestnikiem obrotu bezgotówkowego sprawę rozstrzyga Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem.

4. Ustalone w sposób powyższy górne granice pogotowia kasowego oraz drobnych wypłat gotówkowych mogą być w każdym czasie zmienione przez Ministra Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem.

§ 5. 1. Pod pojęciem pogotowia kąsowego należy rozumieć zasoby pieniężne, które w formie gotówki znajdują się w kasie głównej i w kasach podręcznych uczestnika obrotu bezgotówkowego w jego siedzibie.

2. W przypadkach, w których uczestnik obrotu bezgotówkowego będzie musiał pokryć wydatki, zwolnione z obowiązku regulowania w drodze bezgotówkowej na zasadzie zarządzeń Ministra Skarbu, pogotowie kasowe uczestnika obrotu bezgotówkowego może przekraczać górną granicę o sumy niezbędne na dokonanie tych wydatków i na okres uzasadniony istotną potrzebą.

3. Nadwyżki pogotowia kasowego, pozostałe w kasach uczestnika obrotu bezgotówkowego po uwzględnieniu potrzeb, wynikających z wydatków, wymienionych w ust. 2, winny być w ciągu następnego dnia wpłacone do właściwej instytucji kredytowej. Termin ten może być w porozumieniu z instytucją kredytową przedłużony.

§ 6. Nad realizowaniem i rozwijaniem obrotu bezgotówkowego czuwa Narodowy Bank Polski. Do jego zadań należeć będzie w szczególności:

a) powołanie do życia stałej komisji międzybankowej dla spraw związanych z usprawnieniem obrotu bezgotówkowego,

b) wprowadzenie jednolitej techniki formularzowej, obowiązującej wszystkie instytucje kredytowe w międzybankowym obrocie bezgotówkowym,

c) rozszerzenie działalności dotychczasowych izb rozrachunkowych i wprowadzenie w życie instytucji rozrachunkowych na tych terenach, gdzie takich instytucji dotychczas nie ma, a gdzie ich uruchomienie przyśpieszy i usprawni obrót bezgotówkowy.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 236).

194

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 czerwca 1947 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Polski Monopol Tytoniowy".

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 26, poz. 240 i z 1933 r. Nr 84, poz. 617 zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Polski Monopol Tytoniowy" (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 25) w brzmieniu rozporządzeń Ministra Skarbu z dnia 5 stycznia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 81) i z dnia 28 sierpnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 505) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarząd przedsiębiorstwem „Polski Monopol Tytoniowy" należy do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, podporządkowanej Ministrowi Skarbu.

Na czele Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego stoi Naczelny Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego, odpowiedzialny wobec Ministra Skarbu za całokształt działalności przedsiębiorstwa.

Członkami Dyrekcji są ponadto Zastępca Naczelnego Dyrektora oraz dyrektorowie biur.

Minister Skarbu ustala w drodze zarządzeń organizację wewnętrzną Dyrekcji, tudzież zakres kompetencji Naczelnego Dyrektora. Zarządzenia te będą ogłaszane w „Monitorze Polskim".

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do ważności zobowiązań i wszelkich aktów prawnych, podpisywanych bez osobnych pełnomocnictw w imieniu przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy", wymagane są podpisy dwóch członków Dyrekcji.

Podpisy te mają być umieszczone pod pieczęcią przedsiębiorstwa, którą stanowi pieczęć z godłem państwowym i oznaczeniem firmy przedsiębiorstwa w otoku pieczęci".

3) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Decyzje w sprawach, w których Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego i podległe jej organa przedsiębiorstwa występują na podstawie art. 10 ustawy o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy" w charakterze władz i organów skarbowych, podpisuje Naczelny Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego albo kierownik zakładu, uprawniony do działania w charakterze władzy skarbowej lub upoważnieni do zastępowania ich w tym zakresie pracownicy Dyrekcji bądź zakładów.

Do dokumentów o charakterze publicznoprawnym Dyrekcja Polskiego Monopolu Tyto-

niowego i podległe jej organa, uprawnione do występowania w charakterze władzy państwowej, używać będą pieczęci urzędowych z nazwą Dyrekcji lub uprawnionego organu w otoku pieczęci".

4) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. Przedsiębiorstwo „Polski Monopol Tytoniowy" może lokować swoje środki pieniężne w Narodowym Banku Polskim, a w innych bankach tylko za zgodą Ministra Skarbu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 237).

195

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 czerwca 1947 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Państwowy Monopol Spirytusowy".

Na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 84, poz. 615, z 1934 r. Nr 96, poz. 863 i Nr 110, poz. 976, z 1935 r. Nr 96, poz. 599, z 1938 r. Nr 21, poz. 168, z 1944 r. Nr 9, poz. 45 i Nr 12, poz. 65, z 1945 r. Nr 12, poz. 67, Nr 31, poz. 185 i Nr 34, poz. 206, z 1946 r. Nr 64, poz. 355 i z 1947 r. Nr 29, poz. 122) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1933 r. o organizacji przedsiębiorstwa państwowego „Państwowy Monopol Spirytusowy" (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 27) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarząd przedsiębiorstwem „Państwowy Monopol Spirytusowy" należy do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego podporządkowanej Ministrowi Skarbu.

Na czele Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego stoi Naczelny Dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego, odpowiedzialny wobec Ministra Skarbu za całokształt działalności przedsiębiorstwa.

Członkami Dyrekcji są ponadto Zastępca Naczelnego Dyrektora oraz dyrektorowie biur.

Minister Skarbu ustala w drodze zarządzeń organizację wewnętrzną Dyrekcji, tudzież zakres kompetencji Naczelnego Dyrektora. Zarządzenia te będą ogłaszane w „Monitorze Polskim".

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do ważności zobowiązań i wszelkich aktów prawnych, podpisywanych bez osobnych pełnomocnictw w imieniu przedsiębiorstwa „Państwowy Monopol Spirytusowy", wymagane są podpisy dwóch członków Dyrekcji.

Podpisy te mają być umieszczone pod pieczęcią przedsiębiorstwa, którą stanowi pieczęć z godłem państwowym i oznaczeniem firmy przedsiębiorstwa w otoku pieczęci".

3) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. Przedsiębiorstwo „Państwowy Monopol Spirytusowy" może lokować swoje środki pieniężne w Narodowym Banku Polskim, a w innych bankach tylko za zgodą Ministra Skarbu".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 238).

196

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 maja 1947 r.

o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423 i z 1945 r. Nr 55, poz. 305) prostuje się w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 15, poz. 58) następujące błędy:

1) w § 5 ust. 1 zamiast „wykazują" powinno być „wskazują";

2) w § 24 po wyrazach „poz. 187)" dodaje się opuszczone wyrazy „i dekretem z dnia 19 listopada 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 381)";

3) w § 26 ust. 5 i 6 zamiast wyrazu „pkt" powinno być „ust.";

4) w § 62 w wierszu 1—2 zamiast „rozpoczęcia" powinno być „rozpoczęcie";

5) w § 71 ust. 1 zamiast „umówione" powinno być „umówiono";

6) w § 79 ust. 2 zamiast „pkt 1" powinno być „ust. 1";

7) w § 80 ust. 1 zamiast „przepisanych" powinno być „przypisanych";

8) w § 84 ust. 1 zamiast „(zleconiodawcy)" powinno być „(zleceniodawcy)";

9) w § 84 ust. 2 zamiast „została oznaczona" powinno być „zostało oznaczone".

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 20 czerwca 1947 r. Nr 45, poz. 241).

197

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 lutego 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania o utworzeniu Przedsiębiorstwa Państwowego „Techniczna Obsługa Rolnictwa — Przedsiębiorstwo Państwowe".

Na podstawie art. 1 dekretu z dnia 1 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. Ustaw R. P. Nr 8 poz. 42) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Przedsiębiorstwo pod nazwą „Techniczna Obsługa Rolnictwa—Przedsiębiorstwo Państwowe" zwane w niniejszym zarządzeniu Przedsiębiorstwem, z siedzibą prawną w m. st. Warszawie.

Art. 2. Celem przedsiębiorstwa jest zaopatrzenie i naprawa środków mechanicznych dla gospodarstw rolnych, a w szczególności:

1. zaopatrywanie gospodarstw w środki mechaniczne i ich części,
2. zakładanie i prowadzenie warsztatów reparacyjnych traktorów, maszyn i narzędzi rolniczych;
3. wykonywanie obsługi i nadzoru technicznego nad należytym stanem traktorów, maszyn i narzędzi rolniczych;
4. szkolenie obsługi technicznej i eksploatacyjnej;
5. popieranie i prowadzenie badań nad stosowaniem i ulepszeniem środków mechanicznych i maszyn używanych w gospodarstwach rolnych.

Art. 3. Władze przedsiębiorstwa stanowią:
Rada Nadzoru Społecznego,
Dyrekcja.

Art. 4. Dyrekcję w składzie Naczelnego Dyrektora, Dyrektora technicznego i Dyrektora Administracyjnego powołuje i zwalnia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przedsiębiorstwo reprezentuje Dyrektor Naczelny. Wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują dwaj członkowie Dyrekcji lub jeden z członków Dyrekcji wraz z ustanowionym pełnomocnikiem handlowym.

Art. 5. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania nada Przedsiębiorstwu statut najpóźniej do dnia 3 kwietnia 1947 r.

Art. 6. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych sprawuje nadzór nad Przedsiębiorstwem.

Minister Skarbu:

K. Dąbrowski

w/z Minister Rolnictwa i R. R.

B. Podedworny

Prezes Centralnego Urzędu Planowania

M. Bobrowski

(Przedruk z Monitora Polskiego z dnia 23 maja 1947 r. Nr 75, poz. 492).

198

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 czerwca 1947 r. L.D.III.9293/46 (Nr 147)

w sprawie przyjmowania czeków przez kasy urzędów skarbowych i rewizyjnych.

Do

wszystkich izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Celem ułatwienia płatnikom dokonywania wpłat do kas urzędów skarbowych (rewizyjnych) oraz celem zwiększenia obrotów bezgotówkowych — Ministerstwo Skarbu upoważnia kasy tych urzędów do przyjmowania narówni z gotówką czeków, opiewających na walutę polską i płatnych przez jedną z krajowych instytucji kredytowych. Czeki te winny odpowiadać postanowieniom ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. o prawie czekowym (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 283).

Przy przyjmowaniu czeków kasy urzędów stosują następujący tryb postępowania:

1. Kasy urzędów przyjmują wpłaty czekami na poczet wszystkich należności i rachunków, których rachunkowość prowadzą z tym, że:

   a) wpłaty na rachunki bieżące, rachunki sum depozytowych, sum funduszów specjalnych, sum obrotowych oraz wpłaty, stanowiące należność za sprzedane znaki wartościowe, banderole i druki, tudzież wpłaty na poczet należności za karty rejestracyjne mogą być dokonywane tylko czekami potwierdzonymi (tj. czekami, których pokrycie zostało potwierdzone przez instytucję kredytową),

   b) wpłaty na poczet podatków bezpośrednich i pośrednich oraz opłat skarbowych i danin pokrewnych mogą być dokonywane także czekami nie potwierdzonymi.

2. Kasy urzędów przyjmują od płatników tak czeki gotówkowe jak i rozrachunkowe z tym, że w razie złożenia przez płatnika czeku gotówkowego, kasa jest obowiązana natychmiast zmienić jego charakter na czek rozrachunkowy przez umieszczenie na przedniej stronie czeku klauzuli „tylko do rozrachunku", napisanej lub odciśniętej przy pomocy stempla ukośnie i widocznie bez żadnych dalszych dodatków.

3. Kasy urzędów przyjmują czeki wystawione na okaziciela od każdego posiadacza czeku, wystawione zaś na określoną osobę (tak zwane czeki „na zlecenie" przenośne przez indos) od każdego prawnego posiadacza czeku, przy czym w myśl art. 19 prawa czekowego za prawnego posiadacza czeku imiennego uważany jest ten, kto wykaże swoje prawo nieprzerwanym szeregiem indosów, chociażby ostatni indos był in blanco.

4. Z uwagi na treść art. 29 prawa czekowego przyjmować należy tylko czeki, które będą mogły być przedstawione właściwej instytucji kredytowej (trasatowi) do zapłaty przed upływem 10 dniowego terminu od daty wystawienia czeku.

5. Sumę należności, zapłaconej czekiem, kasa urzędu zarachowuje na zasadach ogólnych, wydając płatnikowi pokwitowanie wg wzoru Nr 1 bądź też wg wzoru Nr 4 (zależnie od rodzaju wpłaty). Suma złożonego czeku nie może być większa od sumy objętej pokwitowaniem. Jeżeli płatnik chce część należności pokryć czekiem, resztę zaś gotówką, można na całą sumę wystawić jedno pokwitowanie. Zarówno w pokwitowaniu, jak i w dowodzie wpłaty oraz w dzienniku należy przebitkowo uczynić wzmiankę o dokonaniu wpłaty czekiem z powołaniem się na datę i numer czeku oraz nazwę trasata (instytucji kredytowej, która ma czek zapłacić).

6. Po zakończeniu godzin kasowych kasa urzędu sporządza notę rozchodową na każdy przyjęty czek z wymienieniem nazwiska wpłacającego, daty, numeru i sumy czeku oraz nazwiska (nazwy) wystawcy i trasatu, poczem postępuje w sposób następujący:

   a) sumy not, dotyczących czeków, płatnych przez instytucję kredytową, w której kasa ma otwarty rachunek, zapisuje na rozchód sum obrotowych, jako nadwyżki wpłacone na własne konto w tej instytucji;

   b) sumy not, dotyczących czeków płatnych przez instytucje kredytowe, w których kasa nie ma otwartego rachunku, zapisuje na rozchód sum obrotowych, jako nadwyżki kasowe, wpłacone na rachunek żyrowy własny względnie na rachunek żyrowy kasy zasilającej w Narodowym Banku Polskim;

   c) na odwrotnej stronie czeków, o których mowa pod a) z wyjątkiem czeków, wystawionych na Narodowy Bank Polski, umieszcza dyspozycję dla instytucji kredytowej, dotyczącą przelania sumy czekowej na właściwy rachunek, podpisaną przez odpowiedzialnych za kasę urzędników i zaopatrzoną w odcisk datownika kasy, (np. „przelać na rachunek Nr 15 kasy urzędu skarbowego w Łańcucie"); na odwrotnej zaś stronie czeków, o których mowa pod b) oraz czeków wystawionych na Narodowy Bank Polski umieszcza tylko odcisk datownika oraz podpisy odpowiedzialnych za kasę urzędników, bez powyższej dyspozycji;

   d) przesyła listem poleconym lub doręcza za potwierdzeniem odbioru czeki, o których mowa pod a) właściwym instytucjom kredytowym, czeki zaś o których mowa pod b) Oddziałowi Narodowego Banku Polskiego, w którym kasa względnie kasa zasilająca ma otwarty rachunek żyrowy.

   Wysyłkę czeków do Narodowego Banku Polskiego należy uskuteczniać przy wykazach wz. N. B. P. Nr 4103 lub 4110, sporządzonych w dwóch egzemplarzach. Do wykazu wz. Nr 4103 kasa urzędu wpisuje czeki, wystawione na ten oddział N. B. P., w którym kasa zasilająca lub kasa wysyłająca czeki ma otwarty rachunek do wykazu zaś wz. Nr 4110 czeki wystawione na pozostałe oddziały N. B. P. oraz na inne instytucje kredytowe. Druki powyższych wykazów będą kasy otrzymywały od N. B. P.

7. Instytucje kredytowe, z wyjątkiem Narodowego Banku Polskiego,uznają rachunek kasy urzędu skarbowego (rewizyjnego) sumą otrzymanych z kasy tego urzędu czeków po zrealizowaniu tych czeków tj. po dokonaniu przelewu z rachunku wystawcy na rachunek kasy urzędu.

   Oddział Narodowego Banku Polskiego:

   a) sumą otrzymanych czeków uznaje bezzwłocznie rachunek żyrowy kasy urzędu, która czeki nadesłała, bądź w przypadku nie posiadania przez kasę tego urzędu rachunku żyrowego — rachunek żyrowy kasy zasilającej,

   b) przesyła kasie urzędu, której rachunek został uznany, drugie egzemplarze wykazów, o których mowa w cz. 6 ust. d) nin. okólnika.

8. W przypadku niezrealizowania czeku przez instytucję kredytową z jakichkolwiek powodów, instytucja ta zwraca bezzwłocznie niezrealizowany czek kasie tego urzędu, z którego czek otrzymała; Narodowy Bank Polski obciąża ponadto sumą niezrealizowanego czeku rachunek żyrowy kasy tego urzędu, który w myśl cz. 7 ust. a) nin. zarządzenia został sumą czeku uznany.

9. W przypadku zwrócenia przez instytucję kredytową kasie urzędu skarbowego (rewi-

zyjnego) niezrealizowanego czeku, kasa tego urzędu przeprowadza sprostowanie zarachowań, stosując się w tym względzie do postanowień § 78 przepisów rachunkowo-kasowych dla kas urzędów skarbowych, w szczególności:

a) jeżeli czek został zwrócony przez instytucję kredytową, w której kasa ma otwarty rachunek, przed odesłaniem przez kasę rachunku miesięcznego do Izby Skarbowej, kasa skreśla dokonaną czekiem wpłatę w księdze bierczej względnie prostuje ją do wysokości uiszczonej gotówką, a sumę czekową odpisuje od sumy dziennej dziennika specjalnego względnie skreśla w odnośnym wykazie szczegółowym, czyniąc zarazem odpowiednią adnotację o niezrealizowaniu czeku przy dotyczącej pozycji dziennika, poczem zapisuje ją do wykazu szczegółowego sum obrotowych na rachunek Nr 10/b w grupie B „sumy niewłaściwie wpłacone do sum obrotowych". Równocześnie kasa przenosi tę sumę z wykazu szczegółowego nadwyżek kasowych do wykazu szczegółowego sum obrotowych rachunek 10 b w grupie B „zwrot sum niewłaściwie wpłaconych do sum obrotowych";

b) jeżeli czek został zwrócony przez instytucję kredytową w której kasa ma otwarty rachunek, już po odesłaniu rachunku miesięcznego Izbie Skarbowej, kasa urzędu przeprowadza sprostowanie w księdze bierczej i w posiadanym egzemplarzu sprawozdania miesięcznego wz. Nr 34 do § 81 przepisów rachunkowo-kasowych dla kas urzędów skarbowych, donosząc o tym Izbie Skarbowej, która przeprowadza dalsze potrzebne sprostowania w sposób podany wyżej pod **a)**;

c) jeżeli czek został zwrócony przez N. B. P. kasa urzędu, której rachunek żyrowy Narodowy Bank Polski obciążył sumą niezrealizowanego czeku, zapisuje odnośną sumę na rozchód sum obrotowych rach. 10 b w grupie B „ zwrot sum niewłaściwie wpłaconych do sum obrotowych". W przypadku takim kasa, która przyjęła niezrealizowany czek, względnie Izba Skarbowa (w przypadku gdy czek został zwrócony po odesłaniu przez kasę obrachunku miesięcznego) postępuje w sposób podany wyżej pod a) względnie pod b) z tą różnicą, że dokonane w myśl cz. 6 niniejszego okólnika zarachowanie sumy czekowej na rozchód sum obrotowych, jako nadwyżki kasowej, pozostaje bez zmiany.

10. Kasa urzędu skarbowego (rewizyjnego), która przyjęła niezrealizowany czek, wzywa podatnika do bezzwłocznego uregulowania odnośnej należności skarbowej oraz zwrócenia otrzymanego pokwitowania kasowego. Pokwitowanie to kasa urzędu unieważnia, wydając ewentualnie płatnikowi na część sumy objętej unieważnionym pokwitowaniem a zapłaconej gotówką, zaświadczenie kasowe o sposobie zarachowania tej sumy. Ponadto jeśli czek nie został zrealizowany przez instytucję kredytową z powodu braku pokrycia, urząd skarbowy (rewizyjny) przesyła bezzwłocznie Prokuraturze właściwego Sądu Okręgowego doniesienie o popełnionym przez wystawcę czeku przestępstwie z art. 61 prawa czekowego.

Dyrektor Departamentu:

Ivanka

199

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 maja 1947 r. L. D. V. 3627/4/47 (Nr 118)

w sprawie opłaty skarbowej od czeków, zleceń wypłaty i przekazów.

Do
izb skarbowych i urzędów skarbowych

Wobec wątpliwości, jakie się wyłoniły w kwestii pobierania opłaty skarbowej od czeków, zleceń wypłaty (asygnacji) i przekazów — Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że przedmiotem opłaty skarbowej według poz. 3 i poz. 4 Cz. I Tabeli opłat skarbowych są — oprócz weksli — tylko pisma określone w poz. 4 oraz w 17-tym i 18-tym przepisach dodatkowych do poz. 3 Cz. II Tabeli opłat skarbowych, czyli tylko te czeki, zlecenia wypłaty i przekazy, które w wyjątkowych przypadkach stają się surogatem wekslu.

Pisma te podlegają więc opłacie skarbowej w następujących przypadkach:

1) **przekazy** — gdy treść pisma, nazwanego przekazem, jest **zgodna z definicją przekazu** podkreśloną w pozycji **4-ej**, a nadto gdy ten przekaz: a) jest przenośny za pomocą indosu lub b) płatny okazicielowi, lub c) gdy został pisemnie przyjęty przez osobę, której przekaz ten wykonać zlecono, a osoba ta nie wykonuje czynności bankowych;

2) **czeki** — gdy w czeku na rzecz określonej osoby lub na jej zlecenie — wystawca czeku jest **zarazem trasatem**;

3) **zlecenia wypłaty** (asygnacje) — gdy **wypłata** ma być wykonana **przez samego wystawcę** lub inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy, a **odbiorca** otrzymał zlecenie **niedatowane**, albo data zlecenia jest **późniejsza**, niż dzień **doręczenia** odbiorcy lub gdy **zlecenie** ma być **wykonane** nie za okazaniem, lecz w **oznaczonym terminie**.

Nie ma przeto zasadniczej różnicy między powyższymi przepisami, a dotychczasowymi art. 126 i art. 128 ustawy o opłatach stemplowych, które z dniem 1 maja 1947 r. utraciły moc obowiązującą; różnica polega jedynie na tym, że czek wręczony przez wystawcę innej osobie przed dniem oznaczonym datą wystawienia — obecnie nie podlega opłacie skarbowej jako niewymieniony w tabeli opłat skarbowych — zaś przekazy określone w pkt 1 niniejszego okólnika w przypadku, gdy osoba, której zlecono ich wykonanie (czyli zapłatę sumy przekazanej) jest instytucją bankową — obecnie podlegają opłacie skarbowej według lit. **b poz. 4** Cz. I Tabeli opłat skarbowych. Wszelkie przeto inne czeki, zlecenia wypłaty (asygnacje) i przekazy, które dotąd nie podlegały opłatom stemplowym, są i nadal wolne od opłaty skarbowéj, a w szczególności więc czeki, przekazy i przelewy, dokonywane za pośrednictwem instytucji kredytowych w obrocie bezgotówkowym.

Dyrektor Departamentu:
S. Kołakowski

200

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 maja 1947 r. L. D. V. 3292/3/47 (Nr 122)

w sprawie kosztów urządzania stoisk na targach międzynarodowych (podatek dochodowy).

Do
izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Wobec nasuwających się wątpliwości Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że wydatki ponoszone przez przedsiębiorstwa w związku z urządzaniem na targach międzynarodowych i wystawach na terenie Polski stoisk likwidowanych po zakończeniu imprezy i nie mających charakteru trwałej inwestycji, uznawać należy przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego za koszty uzyskania przychodów w rozumieniu art. 10 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 25, poz. 99).

Dyrektor Departamentu:
S. Kołakowski

201

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 3 czerwca 1947 r. L. D. V. 4433/1/47 (Nr 144).

w sprawie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie za 1946 r. dla przedsiębiorstw państwowych.

Do
izb skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Na zasadzie art. 58 ust. 2 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174) Ministerstwo Skarbu odracza — określony w § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów dekretu o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 5, poz. 27) — termin do składania zeznań o dochodzie osiągniętym w roku podatkowym 1946 (kalendarzowym

1946 — rachunkowym 1945/1946) dla przedsiębiorstw państwowych oraz dla przedsiębiorstw pozostających pod zarządem państwowym do końca miesiąca lipca 1947 r.

Dyrektor Departamentu:

S. Kołakowski

202

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 czerwca 1947 r. L. D. V. 260/1/47 (Nr 159).

w sprawie interpretacji przepisu art. 85 ust. 4 dekretu o postępowaniu podatkowym.

Do

izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Wobec stosowania przez władze podatkowe I i II instancyj niejednolitej wykładni przepisu art. 85 ust. 4 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia:

Wspomniany przepis — zgodnie z jego literalnym brzmieniem — nakłada obowiązek ujawniania w księgach handlowych odbiorców i dostawców w dwóch przypadkach, a mianowicie: 1) przy sprzedaży (zakupie) towaru celem dalszej odsprzedaży lub przeróbki oraz 2) przy sprzedaży (zakupie) towaru w większych ilościach. Z powyższego wynika, że w przypadku sprzedaży (zakupu) towaru celem dalszej odsprzedaży lub przeróbki ilość sprzedawanego (zakupywanego) towaru jest obojętna, gdyż w tym przypadku obowiązek ujawniania w księgach handlowych odbiorców i dostawców zachodzi zawsze, chociażby ilość sprzedawanego (zakupionego) towaru była niewielka. Księgowość zatem przedsiębiorstw nastawionych na tego rodzaju sprzedaż (z wyłączeniem sprzedaży konsumentom) powinna zawierać zgodne z rzeczywistością imiona, nazwiska (nazwy firm) oraz adresy wszystkich dostawców i odbiorców niezależnie od zakupywanej lub sprzedawanej ilości towaru; natomiast księgowość przedsiębiorstw nastawionych jednocześnie: a) na sprzedaż towaru celem dalszej jego odsprzedaży lub przeróbki i b) na sprzedaż konsumentom — powinna zawierać wszystkich dostawców i odbiorców, określonych pod a) i tych spośród odbiorców określonych pod b), którzy zakupują towar w większych ilościach, niezależnie od tego w jakim celu nabywają większą ilość towaru. Tak samo księgowość przedsiębiorstw nastawionych na sprzedaż bezpośrednio konsumentom (sprzedaż detaliczna) powinna ujawniać tylko takich odbiorców, którzy zakupują towar w większych ilościach.

Co do zagadnienia większej ilości towaru, to Ministerstwo Skarbu zaznacza, że zagadnienie to należy ujmować na podstawie doświadczenia handlowego sprzedawców przede wszystkim pod kątem widzenia celów bezpośredniej konsumcji odbiorcy. Za transakcję sprzedaży w większych ilościach należy więc uważać sprzedaż towaru w ilościach przekraczających normalne przeciętne zapotrzebowanie konsumenta np. sprzedaż mąki, cukru, soli — na worki, mięsa w ćwierciach, papieru w belach, ołówków na grosy, materiałów odzieżowych na sztuki, całych skór itp.

Zwrócić jednak należy uwagę, że zagadnienie większych ilości towaru jest aktualne zasadniczo w typie przedsiębiorstw nastawionych na sprzedaż towarów zarówno celem ich dalszej odsprzedaży i przeróbki jak i dla konsumcji, nigdy zaś w typie przedsiębiorstw nastawionych wyłącznie na zbyt celem dalszej odsprzedaży i przeróbki (hurtowych i półhurtowych).

Wyjaśnienia niniejsze mają zastosowanie do przedsiębiorstw wszystkich sektorów życia gospodarczego.

Ministerstwo Skarbu zaznacza także, że — zgodnie z przepisem § 19 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 października 1946 r. o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 365) wspomniany przepis art. 85 ust. 4 dekretu o postępowaniu podatkowym ma zastosowanie i do ksiąg uproszczonych, oraz że księgi nieodpowiadające temu przepisowi, jako nie będące prawidłowymi, nie stanowią dowodu w postępowaniu podatkowym; w tym przypadku należy ustalać podstawę opodatkowania w drodze oszacowania (art. 118 ust. 3 dekretu o postępowaniu podatkowym).

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

203

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 czerwca 1947 r. L. D. V. 1520/3/47 (Nr 151).

w sprawie ulg dla spółdzielni.

Do

izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Z uwagi na trudności techniczne sporządzania wykazów przewidzianych w art. 17 ust. 3 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 5, poz. 23) Ministerstwo Skarbu poleca, poczynając od dnia 1 stycznia 1947 r., stosować stawki podatkowe wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 1) lit. b) i pkt 3) powołanego dekretu analogicznie jak ulgę z art. 19 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 25, poz. 99) w stosunku do spółdzielni należących do Związku Rewizyjnego, poczynając od miesiąca, w którym Związek Rewizyjny wydał decyzję o przyjęciu spółdzielni w poczet członków Związku.

Ulgi nie mają zastosowania w odniesieniu do spółdzielni, co do których Związek Rewizyjny lub Państwowa Rada Spółdzielcza stwierdziła, że działalność spółdzielni jest niezgodna z zasadami ruchu spółdzielczego; w tym przypadku ulga nie przysługuje poczynając od dnia, od którego według orzeczenia Związku Rewizyjnego lub Państwowej Rady Spółdzielczej działalność spółdzielni nie była zgodna z zasadami ruchu spółdzielczego.

Jednocześnie z uwagi na trudności organizacyjne, w wyniku których decyzje Związku Rewizyjnego o przyjęciu spółdzielni w poczet członków Związku zapadały w 1946 r. z opóźnieniem, Ministerstwo Skarbu poleca w odniesieniu do roku podatkowego 1946 stosować ulgi zarówno w podatku dochodowym jak i obrotowym od momentu, w którym spółdzielnie faktycznie rozpoczęły opłacać składki do Związku.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

204

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 czerwca 1947 r. L. D. V. 4007/1/47 (Nr 135)

w sprawie ustosunkowania się do ksiąg handlowych, uproszczonych, podatkowych, udokumentowanych dowodami wewnętrznymi.

Do

izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

I.

Ministerstwo Skarbu w drodze wyjątku poleca nie kwestionować prowadzonych przez podatników w latach 1946 i 1947 ksiąg handlowych, uproszczonych i podatkowych, w których zapisy dotyczące zakupu rzeczy ruchomych, oparte będą nie na rachunkach dostawców, a na dowodach wewnętrznych, jeżeli:

1) dowody wewnętrzne będą zawierały wszystkie dane wymienione w art. 86 ust. 2 dekretu o postępowaniu podatkowym, a w pierwszym rzędzie zgodne z rzeczywistością imię i nazwisko (firmę) dostawcy i jego dokładny adres oraz podpisy tych osób, które bezpośrednio dokonały zakupu,

2) niezależnie od prowadzonych ksiąg podatnik założy specjalną ewidencję zakupów, księgowanych na podstawie dowodów wewnetrznych i wpisze oraz nadal będzie wpisywać do niej w porządku chronologicznym wszystkie wspomniane transakcje,

3) w składanych bieżąco w 1947 r. deklaracjach miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy podatnik będzie wykazywał w oddzielnych sumach miesięczne kwoty zakupu według rachunków oraz według dowodów wewnętrznych, podając jednocześnie ilość transakcyj księgowanych na podstawie tych dowodów.

Od warunku wymienionego w pkt 1) można częściowo odstąpić, gdy zakup dotyczy artykułu nie wytwarzanego w kraju, bądź artykułu pochodzenia zagranicznego nie rozprowadzonego w drodze normalnych obrotów przez Państwo, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze lub prywatne firmy importowe; sporządzane na tego rodzaju zakupy dowody wewnętrzne mogą nie zawierać danych, wymienionych w art. 86 ust. 2 pkt 1) i pkt 2) dekretu o postępowaniu podatkowym.

W razie wątpliwości co do tego, czy zachodzą okoliczności wyżej podane, ciężar dowodu spoczywa na podatniku; dopuszczalnymi w tym względzie dowodami są zaświadczenia właściwych ministerstw lub związków samorządu gospodarczego.

II.

Nie mogą być jednak uznane za dowód księgi w przypadku, gdy ponad 50% zapisów, dotyczących transakcyj zakupu, jest oparta na dowodach wewnętrznych, lub gdy oparte na tych dowodach zapisy dotyczą artykułów, znajdujących się na rynku w dostatecznej ilości, w związku z czym podatnik miał możność korzystania z różnych źródeł zakupów, bez potrzeby zwracania się do przygodnych dostawców.

W żadnym zaś razie nie może być tolerowane udokumentowanie dowodami wewnętrznymi zapisów, dotyczących zakupu artykułów produkowanych i rozprowadzanych (lub tylko rozprowadzanych) przez przedsiębiorstwa sektora państwowego, samorządowego bądź spółdzielczego, jak również zakupów u hurtowników prywatnych.

III.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż do podatników, u których zapisy w księgach udokumentowane będą w sposób wskazany w części I niniejszego okólnika, nie będą miały zastosowania rygory, wynikające z art. 140 dekretu z dnia 11 kwietnia 1947 r. zawierającego prawo karne skarbowe (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 140), gdyż w tym przypadku udokumentowanie zapisów jako zgodne z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu uznane być powinno za „właściwe" w rozumieniu art. 140 p. k. s.

IV.

Księgi handlowe i przedsiębiorstwa podatników, u których przy badaniu deklaracyj miesięcznych na podatek obrotowy i dochodowy stwierdzone zostanie, iż odsetek zapisów udokumentowanych dowodami wewnętrznymi jest wysoki, powinny być w pierwszym rzędzie poddane kontroli połączonej z oględzinami po myśli okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 10 lutego 1947 r. L. D. V. 531/1/47.

V.

Zarządzenia zawarte w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 2 stycznia 1947 r. L. D. V./1—2/171/46 oraz z dnia 16 lutego 1947 r. L. D. V./7930/1/47 w sprawie księgowania zakupów dokonywanych przez apteki, hurtownie farmaceutyczne oraz przemysł farmaceutyczny pozostają nadal w mocy.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

205

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 czerwca 1947 r. L. D. V. 4924/1/47 (Nr 163)

w sprawie zwalczania nielegalnego rynku towarowego.

Do
izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

Okólnikiem Nr 452 z dnia 20 sierpnia 1946 r. L. D. V. 1—2/78/46 Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby urzędy skarbowe i rewizyjne sprawdzały, czy osoby zgłaszające się o nabycie kart rejestracyjnych posiadają uprawnienia na prowadzenie przemysłu, handlu, rzemiosła lub zajęcia, a nadto okólnikiem Nr 460 z dnia 2 września 1946 r. L. D. V./1—1/34/46 poleciło, aby w przypadku zgłaszania się do urzędów skarbowych lub rewizyjnych o nabycie karty rejestracyjnej osób, nieznanych danemu urzędowi z działalności gospodarczej, stwierdzały tożsamość zgłaszających się osób, oraz kontrolowały po wydaniu karty, czy osoby te podjęły istotnie czynności, na których wykonywanie nabyły kartę rejestracyjną.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło jednak zarówno przez swoje organa inspekcyjne, jak i w drodze obserwacji stosunków panujących na rynku towarowym, że urzędy skarbowe i rewizyjne nie przestrzegają zarządzeń zawartych w tych okólnikach.

W rezultacie karty rejestracyjne nierzadko są nabywane na fikcyjne nazwiska (firmy) w celu obejścia przepisów art. art. 85 i 86 dekretu o postępowaniu podatkowym i dokonywania transakcji w rzeczywistości anonimowych, lub też zdarzają się przypadki, że osoby nabywające karty rejestracyjne rzeczywiście zamieszkują pod wskazanym w deklaracji na nabycie karty adresem, lecz mimo nabycia na swoje imię karty rejestracyjnej nie wykonują czynności określonych w karcie rejestracyjnej, będąc tylko przykrywką w dokonywaniu nielegalnych interesów dla osób, które nie chcą się przed władzami podatkowymi ujawnić i w dążeniu do uzyskania a zarazem ukrycia nadmiernych zysków pozostają w podziemiu gospodarczym i podatkowym.

Zjawiska te wywołują znaczne perturbacje w życiu gospodarczym Kraju, powodują nielegalne przecieki z jednego sektora gospodarczego do drugiego, dezorganizują rynek towarowy i m. in. są motorem nieuzasadnionych w rzeczywistości niczym zwyżek cen towarów.

W związku z powyższym — w interesie jawności obrotu towarowego i zasady powszechności, równomierności i realności opodatkowania— Ministerstwo Skarbu poleca z całą stanowczością przestrzegać ściśle zarządzeń zawartych we wspomnianych na wstępie okólnikach i równocześnie zwraca uwagę na konieczność stałego interesowania się przez urzędy skarbowe i rewizyjne czy wykupujący karty rejestracyjne rzeczywiście i w jaki sposób wykonują zarejestrowaną działalność gospodarczą, a nadto dokładnego badania przyczyn ewentualnego niewykonywania tej działalności, pomimo posiadania karty rejestracyjnej.

W przypadkach ujawnienia nadużyć na tym tle urzędy skarbowe i rewizyjne wykorzystają z całą bezwzględnością uprawnienia, przysługujące im na zasadzie przepisów dekretu o postępowaniu podatkowym i dekretu o prawie karnym skarbowym, w razie zaś istnienia uzasadnionych podejrzeń co do nadużyć i trudności ich stwierdzenia skierują sprawę do ochrony skarbowej. W jaskrawszych przypadkach wskazane byłoby rozważenie przez Izby Skarbowe celowości skierowania poszczególnej sprawy do komisji specjalnej odpowiednio do zaleceń, zawartych w okólniku z dnia 9 maja 1947 r. L. D. V 3761/1/47.

Dyrektor Departamentu:

S. Kołakowski

206

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 czerwca 1947 r. L. D. V. 4002/1/47 (Nr 158)

w sprawie umorzenia 50% zwyżki w podatku obrotowym za I-VIII.1946 r. przedsiębiorstwom w większym rozmiarze nie prowadzącym ksiąg handlowych.

Do

izb skarbowych, urzędów skarbowych i urzędów rewizyjnych.

1. Nawiązując do końcowych ustępów okólnika Nr 499 z dnia 23 października 1946 r. L. D. V./1—8/14/46, w sprawie przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 35 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 173) umarza podatnikom, których obrót w 1945 r. przekroczył kwotę zł 100.000.—, a nie przewyższył zł 5 mil. w stosunku rocznym, a którzy wbrew przepisom rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 października 1936 r. w sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 590) nie prowadzili w okresie 1.I.—31.VIII. 1946 r. ksiąg handlowych, różnicą między sumą podatku obrotowego, jaka przypadałaby przy zastosowaniu do obrotów tych podatników we wspomnianym okresie (1.I. — 31.VIII.1946 r.) podwyższonych o 50% stawek podatkowych, a to zgodnie z art. 17 ust. 4 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23), a sumą podatku obliczoną w myśl przepisów art. 17 ust. 1 tegoż dekretu.

W związku z powyższym wysokość zobowiązań podatkowych w podatku obrotowym za 1946 r. należy ustalać wymienionym podatnikom bez stosowania do osiągniętych przez nich

w okresie 1.I. — 31.VIII.1946 r. obrotów 50% zwyżki stawek podatkowych; w przypadku gdy ustalenie wspomnianego zobowiązania już nastąpiło przy zastosowaniu z przytoczonych wyżej względów do obrotów podatnika na okres 1.I. — 31.VIII.1946 r. podwyższonych stawek podatkowych, należy dokonać z urzędu odpisu odpowiedniej kwoty podatku.

2. Zarządzenie niniejsze nie dotyczy: 1) podatników, którzy ze względu na przepisy K. H. bądź wspomnianego rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 października 1936 r. lub z mocy innych przepisów prawnych obowiązani byli od początku 1946 r. prowadzić księgi handlowe bez względu na rodzaj i rozmiar prowadzonego przedsiębiorstwa (spółki handlowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa bankowe itd.) albo bez względu na wysokość osiąganego obrotu (przedsiębiorstwa ekspedycyjno-przewozowe, komisowe, biura pośrednictwa handlowego), 2) podatników, którzy nie prowadząc wbrew obowiązkowi, wynikającemu z powołanego w pkt 1) rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu ksiąg handlowych w okresie 1.I. — 31.VIII.1946 r. nie zaprowadzili ich również po tym terminie, mimo, iż zostali objęci rozporządzeniem Ministrów: Przemysłu, Aprowizacji i Handlu oraz Żeglugi i Handlu Zagranicznego z dnia 11 lipca 1946 r. w sprawie określania przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 223), 3) podatników, których księgi handlowe założone z dniem 1.IX.1946 r. uznane zostały za nieprawidłowe.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

207

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 12 czerwca 1947 r. L. D. V. 4512/4/47 (Nr 161)

w sprawie opodatkowania wynagrodzeń pracowników zawodu dziennikarskiego.

Do

Izb Skarbowych, Urzędów Skarbowych i Urzędów Rewizyjnych.

Ministerstwo Skarbu zarządza, aby władze podatkowe przy ustalaniu podstawy wymiaru podatku od wynagrodzeń dla dziennikarzy, zatrudnionych w wydawnictwach czasopism na podstawie układu zbiorowego pracy z dnia 6 maja 1946 r. (umowa o pracę), przyjęły, bez przeprowadzania dochodzeń, w czasie od wejścia w życie układu, tj. od 1 kwietnia 1946 r. do chwili jego wygaśnięcia, tj. do 28 lutego 1947 r., jako udowodnione i potrącalne w myśl art. 5 ust. (1), pkt 15) dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220) odszkodowania za używane narzędzia pracy w wysokości nieprzekraczającej 40% kwoty wynagrodzenia, przypadającego poszczególnym pracownikom (dziennikarzom) za napisane artykuły do czasopism (t. zw. „wierszówki", patrz art. 22 lit. B tabeli płac w związku z art. 26 układu).

Potrącenie 40% odszkodowania nie ma zastosowania do przewidzianych w układzie zbiorowym pracy wynagrodzeń zasadniczych oraz dodatków, jak dodatek funkcyjny (art. 22 układu), dodatek za lata pracy, dodatek wyrównawczy dla Warszawy, dodatek za pracę nocną, dodatek rodzinny (art. 23 układu) oraz wynagrodzenie za godziny nadliczbowe (art. 33 układu).

Z dniem 1 marca 1947 r. wygasł układ zbiorowy. Według oświadczenia Związku Zawodowego Dziennikarzy i Wydawnictw od tego terminu nastąpiło rozgraniczenie wynagrodzenia w sposób następujący:

1) wynagrodzenia, — odpowiadające umownemu stosunkowi umowy o pracę,

2) wynagrodzenie za „wierszówki", — odpowiadające umowie o dzieło.

W związku z powyższym został wyłączony obowiązek pisania artykułów do czasopism z zakresu normalnych zajęć dziennikarza, wynikających z umowy o pracę, zatrudnionego w redakcji lub administracji, zaś kwestię ustalenia należności za tego rodzaju czynności, nie mieszczące się w ramach umowy o pracę, zostały odesłane do indywidualnego, specjalnego porozumienia pomiędzy czasopismem i danym dziennikarzem w ramach umowy o dzieło (art. 478 k. z.). Od 1 marca 1947 r. zatem w zawodzie dziennikarskim podatkowi od wynagrodzeń podlegają jedynie wynagrodzenia, mieszczące się w ramach umowy o pracę, natomiast odpłata za

pisane przez dziennikarza artykuły (wierszówki), oparta na odrębnym porozumieniu a uzależniona od rozmiaru wykonanej pracy (dzieła), nie podlega podatkowi od wynagrodzeń, jako wynikająca z umowy o dzieło, i nie mieszcząca się w ramach art. 2 dekretu o podatku od wynagrodzeń. Odpłata powyższa po dniu 28 lutego 1947 r. stanowi przychód w rozumieniu art. 9 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z r. 1947, Nr 25, poz. 99), od którego dla ustalenia wysokości nadwyżki należy bez przeprowadzania dalszych dochodzeń potrącać na koszty uzyskania 50 % zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 27 stycznia 1947 r. L. D. V./301/3/47.

W związku z powyższym Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) stwierdzą, czy podatek od wynagrodzeń od „wierszówek", wypłaconych w okresie od 1 kwietnia 1946 r. do 28 lutego 1947 r., został potrącony przez pracodawców zgodnie z podanymi wyżej wytycznymi. W razie stwierdzenia, że podatek od wynagrodzeń nie został potrącony lub że potrącono mniej niż należało, Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) wezwą pracodawców do: 1) dokonania stosownych obliczeń podatku za okres od 1 kwietnia 1946 r. do 28 lutego 1947 r., 2) przedłożenia odpisów tych obliczeń właściwym urzędom, 3) uiszczenia różnicy podatku.

Ministerstwo Skarbu oczekuje ukończenia powyższej akcji w terminie do dnia 31 października 1947 r. W tym terminie urzędy skarbowe złożą sprawozdania izbom skarbowym, izby zaś Ministerstwu Skarbu do dnia 30 listopada 1947 r.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

Cena numeru niniejszego zł 80.—

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumerata: roczna zł 800; półroczna zł 450; kwartalna zł 250; miesięczna zł 100.
Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu w P. K. O. Nr I-4428, podając cel wpłaty, nazwę instytucji względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz okres czasu którego prenumerata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty. Prenumeratę przyjmuje się na okresy od miesiąca następnego po dokonaniu wpłaty, jednak na okres nie dłuższy niż do końca 1947 r.
Reklamacje z powodu nieotrzymania numeru należy zgłaszać we właściwym Urzędzie pocztowym natychmiast po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Reklamacje kierowane do Administracji pozostaną bez odpowiedzi.
Pojedyncze numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, Warszawa, ul. Wileńska 2/4. Cena ogłoszeń za 1 milimetr szerokości 1 szpalty, wynosi zł 40.

Druk. „AUTOMA", Warszawa, ul. Wileńska 7.